

1

A kereset két kérelmet tartalmazott:

- egyrészt kértük a Tisztelt Törvényszéket, vizsgálja meg és marasztalja az alperest a polgári törvénykönyvről szóló 1952. évi IV. törvény (továbbiakban: régi Ptk.) 339.§-a alapján a károkozásban,

- másrészt kértük, hogy a régi Ptk. 349.§-a alapján is vizsgálja meg a tényállást és állapítsa meg alperes felelősségét a károkozásban.

Ezen túl nem vagyoni kártérítési igényt is előterjesztettünk.

Az eljárás során kereseti kérelmeinket kiterjesztettük, és kértük a Tisztelt Törvényszéket, hogy a régi Ptk. 6.§-a alapján is vizsgálja meg a tényállást, mivel a kereset benyújtását követően jutott tudomásunkra, hogy az alperes a tiltást elrendelő jogszabály parlamenti előterjesztése során egyértelműen kijelentette és elismerte, hogy az államháztartás stabilitását elősegítő egyes adótörvények módosításáról szóló 2011. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Módtv1.) utáni, a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV törvényt (továbbiakban: Szjtv.) 4 egymást követő novellisztikus módosítások következtében tett beruházások az érintettek vonatkozásában biztatási kárt okoztak. Ezen parlamenti jegyzőkönyvet a kereseti kérelem kiegészítésekor csatoltuk a Tisztelt Törvényszék számára 2017. március 9-i beadványunkban.¹

A Tisztelt Törvényszék a perfelvételi tárgyaláson a kereseti kérelem I-IV. pontjában megjelölt kérelmeket (kárelemeket) megvizsgálta (összefüggésüket az adóemeléssel, tiltással). Az összegszerűséget azonban nem vizsgálta, nem tisztázta, holott ez a jogi képviselő kötelező voltának eldöntéséhez elengedhetetlen lett volna, mivel az „elírt” összeg meghaladta a 30 millió forintot, azaz az MSZSZ jogtanácsosa által tett nyilatkozatok a Pp. 73/B.§-a alapján hatálytalanok.

A Tisztelt Törvényszék a 2. tárgyaláson (2017. 04. 27-én) a teljes anyag elektronikus újra küldését rendelte el, mert a jogi képviselő a hozzátartozója ügyfélkapuján küldte be a keresetet. Bár a Pp. nem rendelkezett arról, hogy mely személy ügyfélkapuján keresztül köteles a képviselő kapcsolatot tartani a bírósággal, a Tisztelt Törvényszék végzésének – a jogtanácsos személyes ügyfélkapujának létrehozását követően – 2017. 04. 30-án eleget téve a teljes keresetet, valamint az addig keletkezett teljes iratanyagot ismételtén megküldtük a Tisztelt Törvényszéknek.

A 3. kitűzött tárgyalási napot (2017. 07. 06.) a Tisztelt Törvényszék hivatalból 2018. 01. 30-ra halasztotta. Ezen a tárgyaláson a Tisztelt Törvényszék ítéletet (28.P.24.936/2016/16.) hozott. Ebben a régi Ptk. 339.§-ra és 6.§-ra alapított kereseti kérelmünket elutasította. A 349.§-ra alapított kereseti kérelemről – mely vonatkozásában az elírás történt – érdemben nem rendelkezett. Másodlagos kereseti kérelemnek tekintette az uniós jogra alapított kárigényünket, melyet szintén elutasított.

Az ítélet 3. oldalán –kereseti kérelmünknek megfelelően – részletezte a kárelemek szerinti összegeket, melyek végösszege – a nem vagyoni kárigénnyel együtt – 8.903.186.-Ft. Ugyanezen ítélet 12. oldalán a pertárgy értéke összegzésként 38.903.186.-Ft.-ban megjelölve. Szintén a 12. oldal következő két bekezdése – nyilván a 38.903.186.-Ft. pertárgy érték alapján – állapítja meg az illeték (1.500.000.-Ft.), valamint az alperes jogi képviselőjének munkadíját (1.736.211.-Ft.).

¹ Vö.: 2017. március 9-i beadvány Országgyűlési jegyzőkönyv a Módtv.2. vitájáról: 8597/T. számú törvényjavaslat általános és részletes vita szó szerinti jegyzőkönyve 223. ülésnap 214. felszólalás, a törvényjavaslat előterjesztése

Az ítélet 2. oldalának 6. bekezdése szerint a felperes 2017. július 4-i beadványában indítványozta, hogy kártérítés címén 8.903.186.-Ft. összeg megfizetésére kötelezze alperest a Tisztelt Törvényszék. Ilyen összeget, de más összeget sem tartalmaz a hivatkozott beadványunk. Észrevételezzük, hogy a kereseti kérelemben foglaltakon, valamint az elírással kapcsolatos alperesi észrevételre adott válaszon túl beadványainkban összecszerűség nem lett meghatározva.

Az alperes 2017.04.26-i beadványában (4. pont) elírásnak tekintette a kereseti kérelmünk összegzésében megjelölt 37.903.186.-Ft. összeget, addig míg ezt nem cáfoljuk. Az alperesi beadványra 2017.05.25-én kelt felperesi nyilatkozat 2. oldalán jeleztük, hogy az összeg elírás, tehát a kárigény teljes összege helyesen 7.903.186.-Ft.(+1.000.000.-Ft. nem vagyoni kárigény). A harmadik tárgyaláson a tárgyaló bíró nem vetette fel a pertárgyérték összecszerűségét, felpereseként sem utaltunk rá, hiszen alperessel e kérdésben írásos nyilatkozatban „egyeztettünk”, s vélelmeztük, hogy ezt a Tisztelt Törvényszék is megismerte és tudomásul vette (hisz az iratok teljes egészében rendelkezésre álltak). A probléma e tárgyaláson azért sem merült fel, mivel ekkor lényegében ítélethirdetés történt.

Az ítélettel szemben a Fővárosi Törvényszékhez kijavítási és fellebbezési kérelmet nyújtottunk be. Mind a kijavítási kérelmet (28.P.24.936/2016/23.) mind pedig a fellebbezési kérelmet (28.P.24.936/2016/23-I) azzal az indokkal utasította el a Tisztelt Fővárosi Törvényszék, hogy a hiánypótlást nem megfelelően teljesítettük, mert az alperesi perköltség és illeték tekintetében – a hiánypótlás elrendelése ellenére – nem határoztuk meg pontosan azok leszállítására vonatkozó összecszerűséget. Ezzel szemben a fellebbezésben az illetekekről szóló 1990. évi XCXIII. törvény (továbbiakban: Itv.) és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (továbbiakban: IMr.) vonatkozó rendelkezéseire hivatkozva kértük ezen eljárási költségek összegének megállapítását. Észrevételezzük, hogy a konkrét összeg megjelölése/kiszámítása megítélésünk szerint a Fővárosi Törvényszék kioktatásának minősült volna, ugyanis az Itv. valamint IMr. 3.§ (6) bekezdése egyértelmű szabályozást tartalmaz arra, hogy az összecszerűség megállapítása a bíróság feladata, hiszen az elvégzett munkával arányosan növelheti, illetve csökkentheti is a munkadíjat, tekintve, hogy a Tisztelt Törvényszéken ugyanezen eljáró bíró előtt a 28.P.23.184/2016., 28.P.23.182/2016., 28.P.23.176/2016., 28.P.23.291/2017., 28.P.24.933/2016. ügyszámokon azonos tényállás mellett azonos kérelmek voltak folyamatban, és az alperest mindegyik esetben ugyanaz az ügyvédi iroda képviselte, mint a jelen ügyben.

A döntés ellen a Tisztelt Fővárosi Ítéletáblához nyújtottunk be fellebbezést, megfogalmazva a fenti tényállás alapján azt, hogy a Ptk. 339.§-a esetén az indítványozott kárösszegnél elírás történt, s a részletes kárelemekkel alátámasztott összeg alapján kérjük az illeték és az alperesi munkadíj megállapítását.

A Tisztelt Fővárosi Ítéletábla végzése (5.Pfk.26.278/2018/3.) elutasította fellebbezésünket, a Tisztelt Fővárosi Törvényszék indokait megismételve, mert nem határoztuk meg a mérséklésre vonatkozó összecszerűséget. Fellebbezésünk nem mérséklésre irányult, hanem arra, hogy – az elírást figyelmen kívül hagyva – az Itv. és IMr. alapján állapítsa meg az új eljárásban a vonatkozó eljárási költségeket, valamint kértük azt is, hogy amennyiben az elírásban megjelölt összeget tekintve irányadónak a pertárgy értékére vonatkozóan, akkor kötelezze új eljárás lefolytatására a Tisztelt Fővárosi Törvényszéket, ugyanis úgy zajlott le ezen bírósági eljárás, hogy a felperes jogi képviselő nélkül vett részt abban.

A Tisztelt Fővárosi Ítéltábla döntése ellen felülvizsgálati kérelmet terjesztettünk elő, megismételve korábbi jogorvoslati kérelmeinkben előadott indokainkat. Ismételten azt kértük, hogy az eljárási költségek Itv. és IMr. alapján történő megállapítására utasítsa a Tisztelt Kúria az I. fokú bíróságot, s megismételtük azon kérésünket is, hogy a pertárgyérték tisztázásának súlyos hiányossága miatt, valamint a peres felek nyilatkozatainak teljes mértékű figyelmen kívül hagyása, s a jogi képviselő hiánya miatt – ha úgy ítéli meg – kötelezze új eljárás lefolytatására az első fokú bíróságot. A Tisztelt Kúria (Pfv.III.20.250/2019/2.) elutasító döntés indoka az volt, hogy a tárgybán nevezett ügyben hozott végzés ellen felülvizsgálati kérelmet nem lehet előterjeszteni.

Az alapjogok sérelmének jogalapja

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

I n d o k o l á s

Kereseti kérelmünkben részletesen meghatároztuk az egyes kárelemek összegeit, valamint a kapcsolódó, általunk indokoltan ítélt, késedelmi kamat mértékét, s ezek együttes összege alapján állapítottuk meg a kártérítési igény összegét. A kárelemek alapján megállapított teljes kárigény – a nem vagyoni kárigénnyel együtt – 8.903.186.-Ft-ot jelenett. A kereseti kérelem összegzésében ezt az összeget tüntettük fel. A kereseti kérelem végén a régi Ptk. 349.§-ra alapított kárigényként a fenti összeg elé véletlenül („elírás” következtében) egy 3-as szám került, s így tévesen 38.903.186.-Ft. összeg lett megjelölve.

Az elírás tényét egyértelműen bizonyítja az alperes 2017.04.26-i előkészítő iratának 4. pontjában írt észrevételére adott 2017.05.28-i felperesi nyilatkozat 2. oldalán adott válasz, mely megerősíti az alperesi feltételezést – elírás történt.

Az eljárás során az összecszerűség tisztázásának szükségességét indokolta volna:

- amennyiben a pertárgy értéke a 30 millió forintot meghaladja az MSZSZ jogtanácsosa nem lett volna jogosult képviselőre, mint azt a Fővárosi Törvényszék – hasonló jogalapú ügyekben hozott – elutasító döntései is alátámasztják, többek között a 2.P.23.192/2016/3., 28.P.24.293/2017/9-I., 122.P.24.904./2016/4. számú ügyek;

- ugyanezt mutatja a 35.P.23.199/2016/3. számú végzés is, ahol elírás következtében a 10.151.476.-Ft. adatokkal alátámasztott kárösszeg helyett- tévesen – 71.077.809.-Ft. összeg megtérítésére irányult az összegző kereseti kérelem. A Tisztelt Fővárosi Törvényszék ezen

végzéseit mind az első-, mind pedig a másod- és harmadfokú eljárásban becsatoltuk, mint a Tisztelt Fővárosi Törvényszék következetes joggyakorlatát;

- a pertárgy értéke meghatározásának fontosságát, valamint a kamarai jogtanácsos képviseleti jogosultsága kereteinek meghatározását az is alátámasztja, hogy a Kúria a Pfv.III.20.891/2018/5. számú ügyben hozott végzése kizárta az MSZSZ kamarai jogtanácsosát az eljárásból, tekintettel arra, hogy a Pp. 67.§ (1) bek. i) pontja alapján nem jogosult képviseletre.

Mindezekkel szemben jelen eljárásban a képviseleti jogosultság jogi körülményei – a pertárgy értékének pontos meghatározásának elmaradása miatt – nem lettek tisztázva.

Minderre figyelemmel, ha a pertárgy értéke/összege valóban 38.903.186,- forint lenne a pertárgy értéke, akkor a Tisztelt Törvényszék következetes gyakorlata szerint a felperes képviseletében eljáró jogtanácsos képviseleti joga a teljes eljárás folyamán érvénytelen volt, és az eljárást meg kell ismételni, ugyanis a Pp. 73/B. §-a értelmében a jogi képviselő nélkül eljáró fél cselekményei, nyilatkozatai hatálytalanok.

A 28.P.24.936/2016/23. és 28.P.24.936/2016/23-I. számú végzések indokolásai az elutasítást illetően megalapozatlanok, mert a jogorvoslati kérelmek nem mérséklésre irányultak, hanem

- az Itv. 42.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az illetéknek a pertárgy értéke 6%-ának (jelen esetben 534.191.-Ft.) megfelelő, valamint

- az IMr. 3.§-a alapján az ügyvédi munkadíj (jelen ügyben:445.159.-Ft.) ennek megfelelő megállapítására. Tehát jogorvoslati kérelmeink a jogszabályok szerinti eljárási költségek megállapítására irányult, nem pedig mérséklésre, még akkor sem, ha ezek az összegek az ítéletben megállapítottnál alacsonyabbak/mérsékeltebbek.

Az alapeljárással kapcsolatosan megítélésünk szerint fontos kérdés lett volna a fentiek miatt a pertárgy értékének tisztázása, ami teljes mértékben elmaradt. Ezt már a perfelvételi tárgyaláson tisztázni kellett volna, mert az MSZSZ jogtanácsosát ki kellett volna zárni az ügyből. Mivel ez nem történt meg, azt kell megállapítani, hogy az eljáró bíróság a kereseti kérelem összegzésében – a régi Ptk. 339.§-ra alapított kárigény – megjelölt összegét tekintette a pertárgy értékének, nem pedig a régi Ptk. 349.§-a esetén hivatkozott, elért összeget. Mindezt megerősítette, hogy alperes 2017. 04. 26-i előkészítő irata szerint elírás történt, amire a felperesi nyilatkozat ezzel egyetértő volt. Ezen alperesi és felperesi nyilatkozat-váltás után sem tisztázta a Tisztelt Fővárosi Törvényszék a kárigény összezszerűségét, hanem az ítélete végén (12. oldal) összezszerűen a 38.903.186.-Ft.-t állapította meg a pertárgy értékeként, holott az ítélet 3. oldalán felsorolt részösszegek alapján történő összeadás végösszege: 7.903.186.-Ft..

Hasonlóan járt el a II. fokú bíróság is, mely fellebbezésünket szintén mérséklésként minősítette, holott akkor is a vonatkozó jogszabályok szerinti eljárási költségek (illeték, alperesi munkadíj) megállapítására irányult, továbbá itt is jeleztük, hogy ha valóban az elért összeg lenne a pertárgy értéke, akkor viszont súlyos eljárásjogi szabálysértés történt, mivel a jogi képviselet kötelező volta sem lett tisztázva.

A fenti körülmények/tények alapján az eljáró bíróságok nem biztosították az eljárások során az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot, mert a jogorvoslati kérelmekben foglaltakhoz képest azoknak más tartalmat tulajdonított.

A tisztességes eljárásához való jog megvalósulásához a bírósági eljárás alaki jogi jogszabályban foglalt szabályozásán túl benne foglaltatik ezen alapjog érvényesülése is. A Tisztelt Alkotmánybíróság a 6/1998. (III.11.) számú határozatában kifejtette, hogy a tisztességes eljárásához való jog része a hatékony bírói jogvédelem, amelynek tartalma azt is magában foglalja, hogy a bíró az eljárás során nem csak jogkérdésben, hanem ténykérdésben is vizsgálnia köteles, aminek jelen esetben a pertárgy értékének tisztázására, valamint e tekintetben – bírói kétkedés esetén - a peres felek írásban egyező nyilatkozatainak szóbeli megerősítésére ki kellett volna terjednie.

Itt jelezzük a Tisztelt Alkotmánybíróságnak, hogy erre még utólag, az ítélethirdetést követően is lehetősége lett volna a Tisztelt Törvényszéknek. A Pp. 224.§ (2) bekezdése alapján ugyanis a kijavítás tárgyában a bíróság a felek meghallgatása nélkül is határozhat, azonban a 2/2008. (V.19.) PK. vélemény is azt fogalmazza meg, hogy a Tisztelt Törvényszék tarthatott volna meghallgatást, ahol tisztázni lehetett volna a jelen helyzetet, jelesül hogy a kárigény összegének megjelölésekor véletlen elírás történt. Ezt a Tisztelt Törvényszék - ismeretlen okból - nem tette meg.

A 7/2013. (III.1) AB határozat [29] pontja szerint a fair trial sérelme még az összes részletszabály betartása ellenére is megvalósulhat, jelen esetben pedig ennél súlyosabb helyzetről van szó: az eljárási szabályok alkalmazásának rendjét meghatározó tényt hagyott figyelmen kívül a Tisztelt Törvényszék, s úgy folytatta le a teljes eljárást, hogy az általa 38.903.186.-Ft. kárösszeg ellenére a jogi képviseletre nem jogosult jogi képviselő ezen jogát mégis figyelembe vette, s nem utasította el az MSZSZ jogtanácsosának képviseleti jogát. A másik valószínűsíthető körülmény, hogy a Tisztelt Törvényszék is elírásnak tekintette az összeget, mert a kárelemek részösszegei 7.903.186.-Ft. összeget tesznek ki. E körülmény alapján érthetetlen, az ítélet 12. oldalán az összeg (minden részletezés nélküli) 38.903.186.-Ft.-ban történő megállapítása. Ismételtén arra utalunk, hogy az ítélet 3. oldalának – a Tisztelt Törvényszék által is felsorolt – részösszegei a magasabb („elírt”) összeget semmiképp nem támasztják alá. A 7/2013. (III.1) AB határozat [30] pontja szerint a tisztességes eljárásához való jog tartalmában bennefoglaltatik az a követelmény is, hogy egyrészt objektív, átlátható döntést hoz a bíró, mellyel erősíti a bírói döntések tekintélyét, másrészt a döntése alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassa be. Ezt természetesen az adott ügy összes körülményének figyelembevételével lehet igazán megítélni, ám a jelen esetben a pertárgy értékének meghatározása és az ezzel szorosan összefüggő jogi képviselet kötelező voltának eldöntése, valamint az elírt pertárgyérték indokolás nélküli bírói megállapítása – amely a peres felek nyilatkozatait egyúttal figyelmen kívül hagyja- súlyosan megsértette a tisztességes eljárásához való jogunkat. A perorvoslat folyamán pedig ezt az alapjogi jogsérelmet a jogorvoslatra jogosult bíróságok fenntartották annak ellenére, hogy jeleztük ezen eljárásjogi problémát.

A tisztességes eljárásához való jognak sérelmét idézték elő mindkét fokon az ügyben eljáró bíróságok azzal, hogy az ügy lényegi körülményeit – a pertárgy tényleges értékét – s ennek alapján nem vizsgálták:

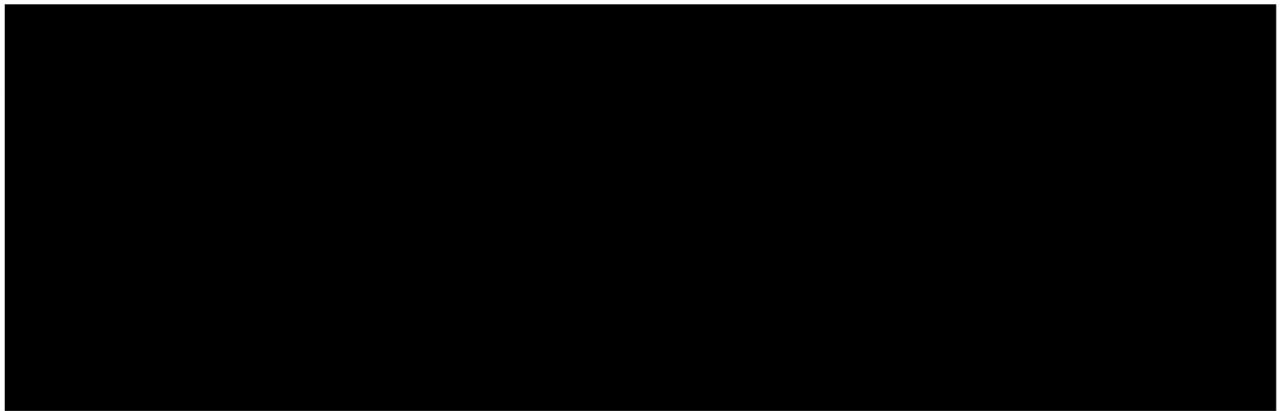
- a pertárgy értékével összefüggő jogi képviselet kötelező vagy nem kötelező voltát, valamint
- az Itv. és az IMr. alapján az illeték és a perköltség mértékét.

Az I. és II. fokú perorvoslatok során indokainkat figyelmen kívül hagyva hoztak a bíróságok döntést, kizárólag arra hivatkozva, hogy az illeték és perköltség vonatkozásában a mérséklésre (amit nem kértünk) vonatkozóan összecszerűséget nem határoztunk meg, így kérelmeinket elutasította. Arra vonatkozóan az ítéletek nem tartalmaznak sem elutasító döntést, sem indokolást, hogy mi zárta ki az ismételt meghallgatás elrendelésére vonatkozó indítványunknak helyt adtak volna.

Összességében indítványozzuk, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria Pfv.III.20.250/2019/2. számú végzésének, valamint a Fővárosi Ítéltábla 5.Pkf.26.278/2018/3. számú végzésének - mely jóváhagyta a Fővárosi Törvényszék e tárgyban hozott döntéseit - alaptörvény-ellenességét és azokat az Abtv. 43.§-a alapján azokat semmisítse meg.

Ez úton nyilatkozunk, hogy valamennyi rendes- és rendkívüli jogorvoslatot kimerítettük, jelen ügyben nincs eljárás folyamatban a Tisztelt Kúria előtt.

Budapest, 2019. 08. 21.

Mellékletek:

- 1.sz. melléklet: 2.P.23.192/2016/3. sz. végzés
- 2.sz. melléklet: 122.P.24.904/2016/4. sz. végzés
- 3.sz. melléklet: 28.P.24.293/2017/9-I. sz. ügyben hozott közbenső végzés
- 4.sz. melléklet: 35.P.23.199/2016/3. sz. végzés
- 5.sz. melléklet: Pfv.III.20.891/2018/5. sz. végzés

